

החברותא

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 346

בס"ד ערש"ק פר' ויחי י"ב טבת תשס"ט

פנינים יקרים

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה (מ"ו, כ"ח) ר"ל אף כשהיה בקמנות בארץ מצרים אעפ"כ היה לו חיות בכח שהיה לו אחיוהו בטוב וזהו שבע עשרה שנה רמז ל-טוב (גימטרי' שבע עשרה) וק"ל. (נעם אלימלך) וישלח ישראל את ימינו וישם על ראש אפרים והוא הצעיר (מ"ח, י"ד) יעקב שם את ימינו על ראש אפרים מפני "והוא הצעיר" שאפרים חשב את עצמו לענו - צעיר, לכן הקדימו לפני מנשה, וכן להלן בפסוק י"ט ואולם אחיו הקטן משום שאפרים חשב עצמו קטן לכן "יגדל ממנו". (חפץ חיים)

אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי (מ"ח, כ"ב) ותרנומו בצלותי ובכעוטי, צלותי היינו התפילה כפשוטו ובעוטה י"ל פירושו רצון שפעמים השי"ת עושה רצון הצדיק אף בלי תפלה והמשכיל יבין. (דגל מחנה אפרים)

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (מ"ט, א') יעקב צוה אותם על המחלוקת וכן אמר להם תהיו כולכם אספה אחת כמש"כ (יחזקאל לו) ואתה בן אדם - וכל בית ישראל חבריו, 'חברו' כתיב חסר יו"ד לאמר נעשו בני ישראל אגודה אחת התקינו עצמכם לגאולה. (ב"ר צח)

את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (מ"ט, א') יקרא מלשון מקרה, כל אחד ישב ויעסוק בעבודתו בהיסח הדעת מבלי שיחשוב על הגאולה ופתאום הגאולה תבוא, וכך אמרו חז"ל בסנהדרין (צו ע"א). (בעש"ט)

נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר (מ"ט, כ"א) התורה מרמזת בזה שמדת הזרירות בעבודת השי"ת זוכה האדם להיות אהוב ומשופר לפני הקב"ה, וכן וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים (שמות יג) תרגם אונקלוס 'ומזרזין' הורה לנו בזה שע"י הזרירות עלו בני ישראל ממצרים ועי"כ יכולים להנצל מיצר הרע הנקרא מצרים. (תורת שמעון - להרה"ק מעירוסלב)

כל אלה שבמי ישראל שנים עשר וזאת אשר דיבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר כבדו בדרך אותם (מ"ט, כ"ח) דיבר להם אביהם דיבור קשה, אפילו כשדיבר להם אביהם קשות בכ"ז היה זה כבחנינת ויברך אותם גם תוכחתו היתה ברכה. (לפי באר יצחק)

וכאשר יענו אותו בן ירבה וכן יפרוץ ויקצו מפני בני ישראל (שמות א, יב) רש"י: המצרים קצו בחייהם בעיני עצמם, לכאורה מאי נ"מ אם קצו המצרים בחייהם? אלא ללמדנו שמי שמוזל בחיי עצמו עלול למרד חיי זולתו, וזה כוונת רש"י מפני שהמצרים קצו בחיי עצמם לכן יכלו למרד את חיי בני ישראל. (לפי מי מרום) ויאנחו בני ישראל מן העבודה וגו' - וישמע אלקים (שמות כג-כד) אותה אנחה של בני ישראל אינו של האדם הפרטי אלא של הנקודה הישראלית הכללית ולכן וישמע אלקים. (מאוצר החסידות)

המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא (שמות ג, ה) מקום שהצדיק עומד עליו נעשה אדמת קודש כי הצדיק מקדש את מקומו. (הרה"ק ר' דוד מדינב)

בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים וגו' (שמות ג, יב) בו ברגע שהוציאם ממצרים מיד יהפכו לאנשים אחרים ויעלו למדרגתם הנכונה לעבוד את ה'. (לפי שפת אמת)

ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו (שמות כ, ד) אחותו היא השכינה הקדושה המתרחקת מן האדם קצת כדי שילך לבדו להתקרב ישירות אל הרבש"ע דידוע כשהאדם מתחיל לעבוד את השי"ת צריך לסיוע מן השמים ומוליכין אותו ממדרגה למדרגה ואח"כ מתרחק ממנו השכינה כביכול כאב שמוליך את בנו מתחילה ומחזיק בידו ואח"כ מתרחק ממנו כדי שילך לבדו ויקבל תענוג ממנו יתב"ש. (תורת שמעון להרה"ק מעירוסלב)

לשובבים: ... והנה לכאורה השב ומתחרט צריך לדפוק על דלתי התשובה בתעניות סיגופים ויחודים עכ"ז מבטח השי"ת כשהאדם יעשה את שלו כדרשת חז"ל פתחו לי פתח כחודה של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם אפילו בדברים המצריכים תשובה עילאה והשי"ת יורהו הדרך להגיע לתשובה עילאה. (מתוך בני יששכר)

שיחת הרא"ש ז"ע"א פרשת ויגש קהל"ה (האשק) ה'בא ל'פס"ט ז"א

תאכל ומעץ הדעת לא תאכל" מיד נהיה סכנה והאדם התחיל לפחד. מה הוא פחד, כי מזה שהרבש"ע אמר לו כזה דבר הוא ראה שהוא אין ובכך השיג את יסוד האין. הרבש"ע הוא הרי אין, ולכן הוא נתן לו להשיג את האין שלו (של הרבש"ע) מהאין של הגוף, ואיך שהוא אמר לו "מכל עץ הגן אכל תוכל" אז הוא קלט מה זה אדם. עד אז הוא לא ידע מה זה "אדם", כל הזמן שהוא חי. אמנם הוא חי עד אז רק שעות ספורות, אבל בזמן ההוא הוא היה בבחינת אדם, שהנו בבחינת אין סוף, והשעות הללו היו אצלו אלף שנים, בבחינת "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור". כאשר הרבש"ע ברא את האדם הכניס אותו לאין סוף, ואין סוף זה כבר בחינה של בחירה, סכנה. ובגלל שאדם פגם אז הוא פגם בכל הגלגולים, כמו שאם לא היה פוגם אז היה מעלה את כל הניצוצות של בחינת גוף, ולא היו צריכים להבראות כל הנפשות, ולא היו צריכים להתחתן, והוא היה מגיע לאותה מציאות שאין לנו בה כל השגה שנקראת מציאות הוי' בנפש. מה שזה למעלה מהשגתינו. דום לה' והתחולל לו.

אם הוא לא היה פוגם בעץ הדעת הוא היה מגיע לבחינה של שלימות גוף, רק שהרבש"ע רצה בבחירה, והוא צמצם את עצמו והסתיר את עצמו וברא את האדם מחומר בשביל שיהיה בחירה. הרי מהו אדם, אדם זה הרבש"ע, וכי יש עוד משהו מלבדו. נמצא שהוא בעצמו בחר לעצמו במציאות של בחירה, והוא גירה בעצמו את הנחש, והוא פיתה את עצמו, והנחש ניצח אותו. ולמה הוא ניצח, בגלל שהאדם לא נהיה שלימות הנפש. ולכן אנו סובלים עד היום, עוד שהגוף לא יגיע

אחר שיבוא המשיח יהיה עולם כמנהגו נוהג, ואנו נחיה באותה צורה כמו שאנו חיים עכשיו, שום דבר לא יהיה שונה. בגלל שלהכיר שיש רבש"ע, כמו שיהיה אז "יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברד", זה לא מי יודע מה, כמו שאפשר לחשוב. רק בפשטות, אדם שלומד לעבוד על עצמו נהיה הוא בעצמו מציאות של שלימות הוי', וכל הבחינות שיש אצל הרבש"ע בבחינת "נפש" הוא מקבל בבחינת "גוף", וזה נהיה אצלו שלימות הגוף.

היינו שאדם יחזור לבחינה שהיה קודם החטא, ומכל הסיבות שהוא עבר עד עקבתא דמשיחא הוא הגיע להיות שלימות הגוף. הגוף הזה הוא השלימות, וכך הוא ישאר - גוף. ואז הגוף עצמו מכיר במציאות הבורא ולא שואל שום שאלה, בגלל שאין לו כל התנגדות. כמו שהרבש"ע אין לו התנגדות מכיון שהוא יחיד בעולמו ואין שני לו, כי הוא המציאות, ואחד שהוא יחיד בעולמו אין גבוה ממנו שתהיה לו ממנו התנגדות כך יהיה האדם, אחרי שיעבוד על עצמו ויעלה את כל הניצוצות ואת הנשמות הערטילאיות שלו. ואין לך אדם שאין לו נשמות ערטילאיות בגלל חטא עץ הדעת, שאז הקב"ה דקדק עם האדם בחוט השערה.

ומה שדקדק עמו כל כך הוא מפני שקודם החטא היה האדם בשיא השלימות בבחינת גוף. אמנם הרבש"ע רצה שלא המלאך יהיה גוף רק הגוף יהיה מציאות גוף, דהיינו שיבוא למציאות הגוף מתוך בחירה ולא יהיה כמלאך שאין לו בחירה. ולכן הוא הכניס את אדם למצב של בחירה. ומהי הבחירה - סכנה. כאשר הקב"ה אמר לו "מכל עץ הגן אכול

המלך את הבחירה במעשה של בת שבע, שאמר "חטאתי לה", דהיינו שמכיר שהוא חי בסכנה. לעומת מה שאמר קודם החטא "בחנני ונסני", דהיינו: רבש"ע אפשר לנסות אותי אני לא בסכנה, אני כבר זיכתי את הגוף שלי והגעתי לשלימות הגוף. והוא באמת הגיע לזה, כמו שנאמר "מצאתי דוד עבדי". אבל הרבש"ע אמר לו ששלימות הגוף צריך להביא לשלימות הנפש. אין לו חפץ בשלימות הגוף לבד שהגוף נהיה כמלאך כמו שהיה אדם הראשון קודם הבחירה. שלימות הגוף מוכרח להיות עם שלימות הנפש. במה שאדם יכול להשיג בבחירה, כזו שלימות הנפש אדם יכול להשיג כמו שהיה הגוף לפני חטא עץ הדעת, בגלל שהגוף הוא נפש.

אנו כולנו נשמות ערטילאיות, ועכשיו הוא הזמן של עקבתא דמשיחא. צריך להאמין בזה מכיון שיש עכשיו קיבוץ גלויות לא טבעי מכל העולם. אף פעם לא היה בארץ ישראל כזה קיבוץ גלויות כמו בדור הזה. כל השבטים באים לכאן, מכיון שעבור השלימות של משיח מוכרח שיהיו כאן כל השבטים, ולכן אפילו אם נשאר מהם רק שמץ מה. הוא בא לכאן. והדבר מוכרח בכדי להשלים את התיקון של עקבתא דמשיחא ולהביא אותנו לשלימות. ועל זה הקדים דוד המלך לבקש "רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו", בבקשה זו הוא התכוון על עקבתא דמשיחא, על ה"עון עקבי יסובני" שהוא הגורם לכל הגלות. שהרי אם לא היה "עון עקבי יסובני" לא היה עקבתא דמשיחא ולא היו צריכים להגיע ליסורים של עקבתא דמשיחא. לולי העוונות הללו כבר דוד המלך בעצמו היה משיח. ומי גרם את ה"עקבתא דמשיחא", "עון עקבי" של דוד המלך, ולכן הוא ביקש על זה "רק לשטף מים

למציאות שלימות הנפש בגוף, לבחינה שלפני חטא עץ הדעת. שהאדם היה בלי בחירה.

הרבש"ע ברא את האדם בבחינה זו בגלל שהוא רצה בחירה. ומהי בחירה, בחירה נקרא שמתי שהוא מכניס את האדם לסכנה, האדם יהיה בבחינת "דומיה", "לך דומיה תהילה". כאשר האדם נכנס לבחירה הוא נכנס לסכנה. בחירה היא אין, להכיר את יסוד האין שלו. כי כמו שהרבש"ע הוא אין בנפש - מה שאנו לא מבינים, כך האדם הוא באותה בחינה, זה לעומת זה. מכיון שלאדם יש בחירה הוא בסכנה. שלא יאבד את האין של עצמו, ועל ידי זה יאבד את האין של הנפש. ומהו האין של הנפש, הסיבה מהיכן הוא חי. "מבשרי", מהאין שלי שאין לו קיום, אם כך מאין אני חי - "אחזה אלוקה", אני רואה שיש אין.

כשאדם עובד על עצמו שלא ישכח שהוא אדם, שהוא גוף, ובגלל שאינו שוכח שהוא גוף הוא חי כל הזמן בתחושת סכנה, ומהי סכנה - אין, בגלל שהוא אין אז הוא מגיע לשיא השלימות, דהיינו השלימות של הגוף, והגוף נהיה כולו נפש שלפני הבחירה. ולמה, מפני שהוא נהיה "מעביר על מידותיו", שלמרות שהתאוה בוערת הוא מעביר על טבעו ומידותיו. כמו שהרבש"ע מעביר על מידותיו ומוחל לנו את העונות כאשר אנו פוגמים, כך גם הוא מעביר על מידותיו והוא לא נותן את הגוף בשביל התאוות שלו. ואז הוא נהיה שלימות הגוף, שזהו שלימות הנפש שלפני הבחירה, והוא מעביר על מידותיו של הקב"ה. שהקב"ה ברא את המידה של בחירה, והוא מעביר את המידה של בחירה, ומבטל ממנו את הבחירה. זהו שלימות של משיח. וכאשר אנו כולנו נגיע לזה יהיה שלימות של משיח.

שורש התיקון הזה הוא ע"י מה שתיקן דוד

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

346
T

המשך נעמי קודם

שהוא קשה עורף ועקשן כבר אין לו היסח הדעת. אך כאשר הוא עמד ישר ולא נכנע אל השמאל זהו היסח הדעת, וזהו משיח - להתכופף. זו הכוונה היסח הדעת. ועכשיו יש פה כזה קיבוץ גלויות שכמותו לא היה בשום דור. אינני יודע אם בזמן הבית היה קיבוץ כזה, אולי עולי הרגל הגיעו מכל המדינות, אבל כזה קיבוץ גלויות לא היה בשום דור. הרי היו דורות שלא כולם עלו. וכאן יש את כל הסוגים, כל היהודים משבטי יה נמצאים כאן. נמצא שדוד המלך עומד בבחינה של עקבתא דמשיחא, דהיינו שכל הניצוצות של הנשמות הערטילאיות הם כבר במציאות של שלימות, רק מה, צריך להתכופף, לותר על העקשנות, לא להיות עקשן, ולחיות במציאות של "וחטאתי נגדי תמיד".

(- תאריך יציאת מצרים -)

רבים אליו לא יגיעו". בכל דור יש את השלימות של כלל ישראל - יהודה וישראל. כולם קיימים בעולם. ועכשיו יש כזה קיבוץ גלויות שכל השבטים נמצאים פה, אפילו אם נשארו מהם רק איזה יחידים - הם נמצאים. והם משלימים להגיע אל השלימות של כלל ישראל שכל הגלגולים יהיו מתוקנים עד חטא עץ הדעת. ולכן עכשיו אם אנו נחזיק ביחד נוכל לבוא אל התיקון השלם.

ואין הדבר רחוק כל כך. כי מהו משיח - היסח הדעת. ומהו היסח הדעת? האדם בעולם הזה כמהלך על חבל דק, פעם מתכופף לכאן ופעם לכאן. וכשהוא עומד באמצע וצריך להתכופף, באופן הכי טבעי הנטיה לשמאל יותר מלימין, והוא מתכופף לשמאל. כל ההבדל בין שמאל וימין היא היסח הדעת, ולכן כאשר הוא עומד ישר - זהו משיח, כי אז הגוף של האדם נהיה שלימות. אלא מה, הכיפוף הזה הוא לותר על העקשנות, ובגלל

ויקרא יוסף את שניהם את אפרים כימינו משמאל ישראל ואת מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש אליו (מ"ח). מנשה הבכור מרמו ליצה"ר כמש"כ כי נשני אלקים שהוא בבחינת שכחה המשכח את האדם שיש אלקים שופטים בארץ, ואפרים מרמו את יצה"ר כמש"כ כי הפרני אלקים מלשון פרו ורבו, והוא בן יקיר לי אפרים ומגיע אחר י"ג שנה, כי זה היה חכמתו יתברך שיבוא היצה"ר מיד עם הלידה רמו מנשה הבכור ואחר יבוא התגברות החסדים על ראש אפרים וד"ל.

ויקרא אליו האלקים מתוך הסנה וגו' (ג, ד) סנה הוא סמ"א ואמר הכתוב של נעליך מעל רגליך שהוא החומריות שהגוף מורגל בו רמו לו להסתכל שהנשמה שוכנת בגוף החומר כמש"כ השוכן אתם בתוך טומאותם, א"כ אין לרצות להבין נפלאות הבוכ"ה ויש להלך בתמימות. (מתוך אור יצחק מראדיל)

שהשמחה במעונם

הר"ר משה תופיך ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר ישראל מושקוביץ ומשפ' לנישואי הבת

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדין 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס:

ח.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

